

Verksamhetsberättelse och bokslut för kommunstyrelsen

*Antagen av xxx
xx månad Helår 2023*

2024-03-04

Innehållsförteckning

1	Nämndens uppdrag	3
2	Omvärldsbevakning	4
3	Helårsuppföljning av mål, uppdrag och indikatorer	6
3.1	En sund stadsbyggnad för ett trivsamt, tryggt och grönt Knivsta med välmående näringsliv (KS, SUN, BMN)	6
3.1.1	Kommunstyrelsens verksamheter ska verka för ökad trygghet, delaktighet och tillit hos kommunens invånare.....	10
3.2	Kommunen ska säkerställa en långsiktig ekonomi i balans (alla nämnder).....	12
3.2.1	Knivsta kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som klarar kompetensförsörjningen	17
4	Uppföljning av utförare.....	19
5	Ekonomi.....	20
5.1	Verksamheternas förutsättningar	20
5.2	Årsbokslutet.....	20
6	Investeringar	23
6.1	Investeringar.....	23

1 Nämndens uppdrag

Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens verksamheter och ekonomi. Kommunstyrelsen svarar också i egenskap av ägare för koncernledningen av de bolag som kommunen helt eller delvis äger. Styrelsen ska med helhetssyn driva de långsiktiga och strategiska framtidsfrågorna. Gällande lagstiftning och nationella mål ligger som grund för hela verksamheten.

Kommunstyrelsen är kommunens centrala arbetsgivarorgan och verksamhetsnämnd för fritid och kultur, HR-, ekonomi-, tillväxt- och kommunledningskontoret. Kommunikation, samordning/planering av verksamhetslokaler, styrning och ledning etc ingår i kommunstyrelsens ansvar. Kommunstyrelsen är även ansvarig för de förvaltnings- och verkställighetsuppgifter i övrigt som inte uppdragits åt någon annan nämnd.

2 Omvärldsbevakning

Året som gått

Ekonomikontoret har startat ett projekt för införande av AI i fakturaprocessen samt tagit ytterligare steg i införande av Power BI som analysverktyg. Upphandlingsenheten har påbörjat införande av en beställarorganisation som väntas slutföras under 2025. Redovisningen har med stöd av revisorer reviderat beräkningarna för finansiell leasing samt lagt till modifierade avtal, det har tagit stora resurser i anspråk under året.

Kommunledningskontoret har fått ett stort besparingsbeting inför år 2024 och har under hösten lagt stort fokus på nedskärningar och en förändrad organisation. Fyra tjänster har sagts upp, flera system avslutats och öppettiderna i Kontaktcenter har minskats. Flera förändringsprojekt drivs för att klara uppdraget framöver.

Under 2023 har en ny kompetensförsörjningsstrategi arbetats fram. Området är mycket viktigt att arbeta med då kompetensförsörjningen är en av de största utmaningarna kommunen har. Under hösten 2023 har ett stort fokus initierats kring onboardingprojektet, processen att introducera en nyanställd. Projektet syftade till att ta fram en plan för en enhetlig onboardingprocess.

Chefers förutsättningar har varit en röd tråd genom chefsträffar och olika utbildningsinsatser. Bland annat har utbildning i mini-medlingsutbildning och kompetensbaserad rekrytering genomförts.

Det fortsatt försämrade säkerhetsläget i vår omvärld, nationella utmaningar och de pågående klimatförändringarna innebär ett växande fokus på frågor kopplade till säkerhet och beredskap. Under året har ett stort arbete genomförts med kontinuitetsplaner, kommunikation, nödvattenplan och en risk och sårbarhetsanalys.

På grund av konjunkturläget har kommunen inte kunnat sälja verksamhetsmark då det inte har kunnat ske på rimliga villkor

Besluta har tagits om en politiskt förankrad exploateringsprocess för ledning och styrning av exploateringsprojekt som ger tydlighet och struktur internt och externt samt säkrar kvalitet i och genomförande av exploateringsprojekt. Processen är under implementering.

Kommunen har förvärvat bostadsbyggrätter från Alsike fastighetsaktiebolag (Alsike etapp 2B) genom förvärv av fastigheten Vrå 1:826, vilket dels kommer att ge kommunen en exploateringsvinst vid försäljning, dels möjliggör likvidering av bolaget.

Inom fritids- och kulturkontoret har i samtliga verksamheter fortsatt arbetet med det fysiska mötet, trygg mötesplats och bra bemötande. Uthyrningen av lokaler har optimerats och uppsökande arbetet har bedrivits i flera verksamheter där besökare inte kan komma till kommunens lokaler.

Framtiden

AI och ny teknik utvecklas och implementeras i många olika tjänster och i befintliga program. Detta kommer att påverka hur vi jobbar framåt och det är ganska dramatiska förändringar som pågår och här kan Knivsta kommun inte sitta i baksätet. För att nyttja den fulla potentialen

behöver kontoren följa med i utvecklingen och utvärdera sina processer för att dra nytta av möjliga positiva nyttor. Utvecklingen ställer krav på ett ledarskap som behöver både vara utvecklande och förändringsinsiktat. Att skapa bra förutsättning för Knivsta kommuns chefer att manövrera i en föränderlig omvärld kommer bli extra viktigt.

Fritids- och kulturkontoret har under året utvecklat digitala kanaler men för kommande period behöver trygg plats även innefatta digital plats. För att fortsätta med låga kostnader för barn- och unga så behöver de externa intäkterna till verksamheterna öka ännu mer och kräver nytänkande.

Kommunens likviditet kommer vara ansträngd under 2024, den är beroende av intäkter från exploatering och den ändringsbudget som antogs i februari 2024 visare ett underskott i resultatet, sannolikt behöver nya lån upphandlas under sensvåren.

Kommunernas kompetensförsörjning står inför en växande utmaning där varken ekonomi eller personal räcker till. Strategisk kompetensförsörjning innebär att både stärka kompetensen hos befintliga medarbetarna och attrahera nya medarbetare genom ett starkt arbetsgivarvarumärke. Nya arbetssätt, ett livslångt lärande och att attrahera nya medarbetare blir strategiskt viktigt arbetssätt framåt.

Vi står inför en omfattande avtalsrörelse för kommun- och regionsektorn. Utmaningarna och osäkerheterna inför dessa förhandlingar är stora. De allt fler reaktiva och kortsiktiga lösningarna gör det svårt att teckna centrala avtal.

Under 2024 planeras avtalet med Advania avslutas och all IT flyttas till IT-centrum i Tierp. Utvecklingsenheten kommer lägga stort fokus på att stötta verksamheterna i arbetet.

Ekonomisystemets avtal löper ut 2026 och en upphandling behöver initieras under 2024. En ny leverantör kan innebära en stor påverkan på kommunens verksamheter.

Under 2024 ska en avsiktsförklaring träffas om samverkan fyra spår med Trafikverket och Region Uppsala. Under samma period ska följande strategiska styrdokument tas fram: en ny Vision för Knivsta, ett första bostadspolitiskt program och en första etableringsstrategi. Beslut planeras första halvåret 2024 i kommunstyrelsen om en första Projektportfölj för bostadsförsörjning, företagsetableringar och samhällsfastigheter.

Efterfrågan på stödverksamheterna är stort, inte minst inom området kommunikation. EU-valet genomförs i juni 2024.

Arbetet med säkerhet och beredskap kommer ha fortsatt stort fokus. Ett utökat samarbete med civilsamhället och näringslivet planeras. Krisorganisationen behöver tränas och våra förtroendevalda vidareutbildas.

3 Helårsuppföljning av mål, uppdrag och indikatorer

Kommunfullmäktige beslutar om inriktningsmål, uppdrag och indikatorer för nämnder i Mål och budget. För att förtydliga och fokusera nämndens arbete kan nämnden anta riktade nämndmål eller uppdrag utifrån inriktningsmålen. Nämnden kan också besluta om indikatorer för uppföljning.

Nämnden ansvarar för att följa upp sina mål och uppdrag samt bedöma hur resultatet bidrar till måluppfyllelse av inriktningsmålen. Bedömningen av nämndens måluppfyllnad baseras på verksamheternas rapportering.

För bedömning av måluppfyllnad används något av följande:

Bedömning	Vad bedömningen avser (prognos)
Grön - Målet är uppnått	Nämndens verksamhet tycks leda till de resultat som den vill se inom målet
Gul – Målet är delvis uppnått	Nämndens verksamhet tycks till viss del leda till de resultat som den vill se inom målet.
Röd – Målet är ej uppnått	Nämndens verksamhet bidrar inte till måluppfyllelse.

För bedömning av status för uppdragen används något av följande:

Bedömning	Rapportering
Grön – Uppdraget är påbörjat och pågår enligt planering, eller uppdraget är färdigt.	Beskrivning av vad som gjorts och vilka resultat som uppnåtts.
Gul – Uppdraget är påbörjat och pågår delvis enligt plan.	Beskrivning av varför uppdraget pågår delvis enligt plan och vad nämnden behöver göra för att ta ytterligare steg.
Röd – Uppdraget är påbörjat men flyter inte på enligt plan. Eller att uppdraget inte är påbörjat trots att det borde vara det.	Beskrivning av varför uppdraget inte genomförs enligt planering och eventuell ändrad tidsplan.

Bedömning av utfall av indikatorer:

För indikatorerna i Mål och budget har kommunfullmäktige angivit vilken riktning som eftersträvas, det vill säga om det är önskvärt att ett värde ökar, bibehålls eller minskar. Rapporteringen av indikatorvärdet görs utifrån förändringar över tid, jämförelser med andra kommuner över tid och relevanta faktorer. Även interna uppföljningar kan bidra till innehållet. För bedömning av indikatorer används något av följande:

Bedömning
Grön – Utfallet för indikatorn bedöms som positivt i förhållande till den önskade riktningen
Gul – Utfallet för indikatorn bedöms som delvis positivt i förhållande till den önskade riktningen.
Röd – Utfallet är i en annan riktning än det önskvärda.

3.1 En sund stadsbyggnad för ett trivsamt, tryggt och grönt Knivsta med välmående näringsliv (KS, SUN, BMN)

Inriktningsmål Kommunfullmäktige

Knivsta kommuns fortsatta utbyggnad ska fokusera på att forma goda boendemiljöer som tillför mänskliga och ekonomiska värden. För tätorterna Knivsta och Alsike innebär det en byggnation som präglas av småskalighet, grönska och trivsamt. Trygghetsaspekter ska genomgående beaktas i alla processer och beslut. Behovet av bostäder ska avspeglas i både i boendeformer och styra den takt i vilket samhället utvecklas. Kommunens ekonomiska åtaganden över tid ska vägas in i all planering. Det lokala näringslivet är en viktig del i kommunens utveckling.

- Småskaligt byggande med plats för både cyklar och bilar.
- Ökad trygghet och trivsamt.
- Grönområden ska vara en naturlig del i kommande nybyggnation.

Måluppfyllelse

Målet uppnås delvis.

Dialog runt prioritering av exploateringsprojekt och detaljplaner har pågått under året och avslutas första kvartalet 2024. Ett arbete har inletts med ett första bostadspolitiskt program, som bland annat kommer att utgöra styrdokument för det kommunala bostadsförsörjningsansvaret. Kommunstyrelsen har beslutat om uppdrag att ta fram en första etableringsstrategi för näringsliv och företagsetableringar, vilket förvaltningen har inletts.

Trygghetsarbetet har pågått hela året och trygghetsvårdar har startats upp. Den veckovisa lägesbilden har uppdaterats och samarbetet mellan kontoren samt polis och Attunda har förstärkts.

Fritids- och kulturanläggningarna har bedrivit ett trygghetsarbete tillsammans med andra kontor. Ungdomsverksamheten jobbar brottsförebyggande i samverkan med uppsökande gruppen för att tidigt upptäcka ungdomar i riskzonen och kunna erbjuda tidiga insatser i samverkan med socialtjänsten och skolorna.

Uppdrag	Tidsperiod	Nivå	Status
Kommunens sociala hållbarhet ska beskrivas utifrån relevanta mätetal som kan följas över tid.	2023	Uppdrag från kommunfullmäktige	
Genomför utbildningar i företagares villkor för kommunens anställda som jobbar med myndighetsutövning.	2023-2026	Uppdrag från kommunfullmäktige	
Genomför en översyn och vid behov revidering av befintliga planer och projekt.	2023-2026	Uppdrag från kommunfullmäktige	
Ta fram strukturer för att systematiskt säkra beslutade samhällsbyggnadskvaliteter och hållbarhetsambitioner i samhällsbyggnadsprocessens alla skeden från tidig planering, föravtal (inklusive markanvisningar), planuppdrag, genomförandeavtal, detaljplaner till projektgenomförande (inklusive bygglov).	2023-2024	Uppdrag från nämnd	
Utveckla och prioritera metoderna i kommunens medborgardialoger i syfte att nå fler invånare tidigt i processer och på platser där invånare fysiskt befinner sig för ökat förtroende och transparens	2023	Uppdrag från nämnd	

Kommunens sociala hållbarhet ska beskrivas utifrån relevanta mätetal som kan följas över tid.

Vissa mätetal för social hållbarhet har tagits fram under året och mäts för första gången.

Knivsta kommun har varit delaktiga i framtagandet av strategi för ett jämställt och jämlikt Uppsala län. Länsstyrelsen ansvarar för arbetet men det görs i samarbete med andra aktörer bland annat kommunerna. Strategin har varit ute på remiss under hösten och ska beslutas av Länsstyrelsen under våren 2024.

En del av arbetet inom strategin är att titta på indikatorer för området och det är också en diskussion som förs på nationell nivå just nu. Troligen kommer indikatorerna ha sin utgångspunkt i registerdata från SCB samt från Liv och hälsa och Liv och hälsa ung vilket liknar kommunens tankegång med indikatorer för tillit, delaktighet och trygghet. I väntan på att den nya strategin antas föreslås indikatorn för jämställdhet i år vara att vi följer och deltar i arbetet med strategin.

Framtagna mätetal:

CB:s Medborgarundersökning:

Vad tycker du om utbudet av allmänna träningsplatser utomhus i kommunen? Baslinjemätning 2023: 76%

Vad tycker du om utbudet av ställen för unga att träffas på i kommunen (t ex. fritidsgårdar, ungdomsklubbar)? Baslinjemätning 2023: 21%

Vad tycker du om utbudet av ställen för äldre att träffas på i kommunen (t ex. träffpunkter)? Baslinjemätning 2023: 67%

Liv och hälsa ung (LHU):

Hur ofta brukar du göra följande på din fritid?

- Delta i aktiviteter i en församling, idrottsförening och/eller annan förening. Baslinjemätning 2023: 47%

Genomför utbildningar i företagares villkor för kommunens anställda som jobbar med myndighetsutövning.

Näringslivsenheten har kartlagt företagarnas behov och verksamheten planerar för åtgärder under 2024.

Uppdraget att ta fram och genomföra utbildningar i företagares villkor för kommunens anställda som jobbar med myndighetsutövning är under planering tillsammans med kommunens näringslivsenhet. Den planerade utbildningen inom myndighetsutövning för verksamheterna inom bygg- och miljönämndens område har skjutits fram från november 2023 till februari 2024, med anledning av att en ny chef tillträder i januari 2024. Kompletterande förberedelser har redan genomförts, som exempelvis interna dialoger utifrån information framtaget av SKR och Tillväxtverket kring bemötande och arbetssätt för ett bättre företagsklimat.

Genomför en översyn och vid behov revidering av befintliga planer och projekt.

Uppdraget är påbörjat. Flertalet styrdokument är inventerade som kommer innebära flera revideringar under mandatperioden men det förekommer även styrdokument som endast ska aktualitetsförklaras eller rent av avslutas.

Under året har en riktlinje för medelsförvaltning (finanspolicy) tagit fram och beslutats, en

reviderad ägarpolicy för en aktiv och tydligare styrning av kommunens helägda och delägda aktiebolag har beslutats. Arbete har startas med att revidera riktlinjer för politiskt antagna styrdokument, synpunkter och klagomål samt internkontrollreglemente. Under 2024 ska attestreglemente och riktlinjer för god ekonomisk hushållning revideras.

Ett internt arbete har påbörjats inom HR-kontoret för att förtydliga och utveckla hur styrdokument inom ansvarsområdet upprättas. En anpassning kommer att genomföras löpande utifrån den nya inriktningen kring styrdokument.

Kommunstyrelsen har beslutat om revidering av kommunens Vision samt styrdokumentet stadsbyggnadsprinciper med arkitekturpolicy och förvaltningen har inlett arbetet.

Förvaltningen har inlett arbete med planering för samt samordning och prioritering av strategiska styrdokument.

Ta fram strukturer för att systematiskt säkra beslutade samhällsbyggnadskvaliteter och hållbarhetsambitioner i samhällsbyggnadsprocessens alla skeden från tidig planering, föravtal (inklusive markanvisningar), planuppdrag, genomförandeavtal, detaljplaner till projektgenomförande (inklusive bygglov).

En exploateringsprocess för ledning och styrning av exploateringsprojekt som ger tydlighet och struktur internt och externt samt säkrar kvaliteten i och genomförande av exploateringsprojekt är framtagen. Processen är under implementering.

Kommunstyrelsen har beslutat om uppdrag att ta fram en första etableringsstrategi för näringsliv och företagsetableringar, vilket arbete förvaltningen har inlett.

Utveckla och prioritera metoderna i kommunens medborgardialoger i syfte att nå fler invånare tidigt i processer och på platser där invånare fysiskt befinner sig för ökat förtroende och transparens

Policyn för medborgardialog har reviderats med förtydliganden kring kanaler och metoder.

Kommunikationsenheten har i samverkan med Enheten för säkerhet och beredskap genomfört en enkät till medborgarrådet på temat trygghet och säkerhet.

Samhällsbyggnadskontoret har medborgardialoger i samband med fysisk planering.

Indikator	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Önskad riktning	Status
Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%) N00667 K: kvinnor M: män	94 K: 98 M: 91		94 K: 94 M: 93	Bibehålla	
Företagsklimat enligt Öppna Jämförelser (Insikt) NKI U07451	76	79		Öka	
Samlat NKI-värde av kultur och fritids brukarundersökning Egen undersökning	87	85	88	Öka	

Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)

SCB:s medborgarundersökning är en attitydundersökning som genomförs en gång per år.

Knivsta kommun har fram till 2023 deltagit vartannat år (2021 och 2023). Resultatet för 2023 anger att 94 procent av de som besvarat enkäten har svarat att kommunen var en "mycket bra" eller "ganska bra" plats att leva och bo på. Resultatet är på samma nivå som för 2021.

Kommunens verksamheter arbetar på flera sätt för att bidra till ett gott resultat för indikatorn. Det sker bland annat genom att säkerställa att arbetssätt och beslut är rättssäkra och att handlingar finns tillgängliga. Verksamheten arbetar även med att utveckla och underhålla det offentliga rummet. I kommunens ansvar ligger även den långsiktiga fysiska och tekniska planeringen, översiktsplan och detaljplaner. I samverkan med polisen arbetar kommunen med att skapa en ökad trygghet i kommunen.

Utifrån analys av resultatet bedöms utfallet som positivt i förhållande till önskad riktning.

Företagsklimat enligt Öppna Jämförelser (Insikt) NKI

Undersökningen som mäts årligen är en nöjd kund index (NKI) som visar företagarnas helhetsbedömning av servicen i myndighetsutövningen inom brandskydd, bygglov, livsmedelskontroll, markupplåtelse, miljö- och hälsoskydd, serveringstillstånd och upphandling. Resultatet för 2023 presenteras först under våren 2024, varför en trendanalys görs för perioden 2018–2022. Knivsta har haft en positiv utveckling av NKI under flera år och ligger på en hög nivå inom samtliga områden. 2022 års resultat var högre än för riket och för länets kommuner (ovägt medel). Utifrån analys av trend bedöms utfallet som positivt i förhållande till önskad riktning.

Samlat NKI-värde av kultur och fritids brukarundersökning

Indikatorn mäts genom ett antal specifika frågeställningar i genomförda brukarenkäter inom biblioteket och Hälsohuset. En trendanalys för perioden 2021 till 2023 visar att resultatet bedöms öka något. Verksamheten arbetar systematiskt i samverkan med andra verksamheter för att bevara sin kvalitet och brukarnöjdhet. Samverkan sker dels internt inom kommunen, dels externt med till exempel med civilsamhället och det lokala föreningslivet. Verksamheten arbetar även aktivt med utveckling i dialog med besökarna genom att efterfråga synpunkter och förslag.

Utifrån analys av resultatet bedöms utfallet som positivt i förhållande till önskad riktning.

3.1.1 Kommunstyrelsens verksamheter ska verka för ökad trygghet, delaktighet och tillit hos kommunens invånare.

Nämndmål

Måluppfyllelse

Målet bedöms uppnått.

Kommunens verksamheter verkar för ökad tillit, trygghet och delaktighet hos kommunens invånare. Förvaltningen säkerställer att arbetssätt och beslut går rättssäkert till, att handlingar finns tillgängliga för invånarna samt utbildar politiker och tjänstepersoner i dessa frågor. Kommunkansliet samverkar med andra kontor och stöttar verksamheter i olika frågor som har bäring på ökad trygghet, delaktighet och tillit, till exempel gällande trygghetsfrågor, folkhälsofrågor inklusive ANDT med mera. Kommunkansliet besvarar även flertalet enkäter

gällande kommunens arbete, samt möjliggör för kommunens invånare att komma till tals genom t ex undersökningen Liv och hälsa ung samt via Knivstaförslag. Vidare utbildas Invånare, politiker och tjänstepersoner i frågor som gäller god ekonomisk hushållning, upphandlingslagstiftning mm.

Genom Kommunikationsenheten har kommunen en aktiv extern kommunikation med nyhetsflöde kring strategiska frågor och fattade beslut i KF, KS och nämnder. Kommunikationsstöd ges till verksamheterna utifrån behov och överenskommet arbetssätt. Med en moderniserad grafisk form har kommunens externa webbplats blivit tydligare och mer tillgänglig enligt lagens krav. En extern granskning har genomförts och visar att knivsta.se står sig väl när det gäller tillgänglighet.

En god intern kommunikation lägger grunden för varje medarbetares möjlighet att agera som kunskapsbärare och ambassadör för Knivsta kommun. I mars lanserades ett nytt intranät i form av en lättanvänd digital arbetsplats som ger alla medarbetare enkel tillgång till information och löpande nyheter.

Kontaktcenter arbetar för ett välkomnande förhållningssätt och en generös tillgänglighet för kommunens invånare.

Trygghetsarbetet har utvecklats under året genom exempelvis trygghetsvårdar, förnyade uppföljningar och ökad samverkan. Ungdomsverksamheten jobbar brottsförebyggande i samverkan med uppsökande gruppen för att tidigt upptäcka ungdomar i riskzonen och kunna erbjuda tidiga insatser i samverkan med socialtjänsten och skolorna.

Uppdrag	Tidsperiod	Nivå	Status
Ta fram adekvata indikatorer för att mäta trygghet, delaktighet och tillit hos kommunens invånare	2023	Uppdrag från nämnd	

Ta fram adekvata indikatorer för att mäta trygghet, delaktighet och tillit hos kommunens invånare

Indikatorer för att mäta trygghet, delaktighet och tillit hos kommunens invånare har tagits fram enligt nedan.

Trygghet

Nationella trygghetsundersökningen (NTU): *Otrygghet vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet, andel som känner sig mycket eller ganska otrygga*. Baslinjemätning 2023: 25 % (OBS: siffran är för polisområde Uppsala/Knivsta)

Liv och hälsa ung (LHU): *Känner du dig trygg på följande ställe? I mitt bostadsområde på kvällen/natten*. Baslinjemätning 2023: 92%

Delaktighet

SCB:s Medborgarundersökning: *Invånarnas möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter är bra*. Baslinjemätning 2023: 24%

Liv och hälsa ung (LHU): *Hur stor möjlighet tycker du att du själv har att föra fram dina åsikter till de som bestämmer i kommunen?* Baslinjemätning 2023: 20%

Tillit

SCB:s Medborgarundersökning: *Allmänt sett, tycker du att man kan lita på människor?* Baslinjemätning 2023: 70%

Liv och hälsa ung (LHU): *Tycker du att man i allmänhet kan lita på de flesta människor?*
Baslinjemätning 2023: 52%

3.2 Kommunen ska säkerställa en långsiktig ekonomi i balans (alla nämnder)

Inriktningsmål Kommunfullmäktige

En långsiktig ekonomi i balans innebär att intäkter och kostnader ska gå ihop i takt med att andelen exploateringsintäkter i driftbudgeten över tid fasas ut. Fokus i verksamheten ska vara god kvalitet i kommunens kärnverksamhet, det vill säga skola, vård och omsorg. Verksamheten ska drivas effektivt för att skapa ökat värde per skattekrona för invånarna.

- Öka värdet per skattekrona för invånarna.
- Fokus på kommunens kärnverksamhet det vill säga skola, vård och omsorg.
- Fasa ut beroendet av exploateringsintäkter över tid.

Måluppfyllelse

Målet bedöms som delvis uppnått.

I denna ekonomiskt utmanande tid är det positivt att kommunen gör ett resultat som trots allt är positivt. Resultat var 15,8 miljoner kronor eller 1,2 procent av skatter bidrag och kommunalekonomisk utjämning.

Kommunens resultat har över tid varit bra med ett överskott som motsvarat 2,9 procent av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning som också överstiger målnivån i kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

För år 2023 bröts den goda trenden med resultat över 2 procent av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning. Det förklaras främst av den högre inflationen 2022 som fått genomslag i kommunens verksamheter och i synnerhet pensionskostnaden. Även nya beräkningar för finansiell leasing och kostnad för medfinansiering av statlig infrastruktur tynger resultatet.

Under året har handlingsplaner för ekonomi i balans vidtagits för att hantera kostnadsökningar (inflation) och lägre avgiftsintäkter på grund av den svagare Svenska ekonomin. Det sämre konjunkturer har tydlig påverkan på kommunens samhällsplanerande verksamhet, såsom detaljplaner och bygglov samt exploateringsverksamhet som har lägre intäkter. Nämndernas budgetavvikelse var -2,6 miljoner kronor eller 0,2 procent vilket är nära beslutad budget.

Övriga indikatorer för uppföljning av målet följer i stort den önskade riktningen, resultat av nettokostnadsavvikelsen är nu inom felmarginalen (+/-5 procent) och har de senaste åren en god trendutveckling.

Kommunens investeringar uppgick till 205 miljoner kronor (föregående år 58 miljoner kronor). Det innebar att självfinansieringsgraden för investeringar uppgick till 60 procent (måttal 100 procent). Över tid överstiger den genomsnittliga självfinansieringsgraden 100 procent.

Soliditeten inklusive pensionsförpliktelsen är förändrad trots ett nytt finansiellt åtagande (finansiell leasing). Ett nytt hyresavtal påverkar tillgångar och skulder med 144 miljoner kronor. Soliditeten inklusive pensionsförpliktelse uppgick till 22,8 procent (föregående år 22,8 procent)

Uppdrag	Tidsperiod	Nivå	Status	
Genomför en analys av nettokostnadsavvikelser som ligger till grund för överväganden av åtgärder och kontinuerlig uppföljning.	2023-2026	Uppdrag från kommunfullmäktige		
Genomför en översyn och vid behov av revidering av befintliga politiskt antagna styrdokument	2023-2024	Uppdrag från kommunfullmäktige		
Utveckla förslag till hur konsekvensanalyser i beslutsunderlag kan utvecklas.	2023	Uppdrag från kommunfullmäktige		
Ta fram en sammanhållen lokalförsörjningsplan för de lokaler som kommunen nyttjar i syfte att optimera resursutnyttjandet	2023-2024	Uppdrag från kommunfullmäktige		
Verka för att kommunens kostnader för nya lokaler är låga och ligger i nivå med liknande kommuner.	2023-2026	Uppdrag från kommunfullmäktige		
Arbetet med Heltid som norm fortsätter men ändras från ska till bör för att undvika oönskade inlåsnings effekter.	2023	Uppdrag från kommunfullmäktige		
Ta fram strukturer för att systematiskt säkra helhetsperspektiv och politisk delaktighet vid beslut som medför ökade lokalkostnader	2023	Uppdrag från nämnd		

Genomför en analys av nettokostnadsavvikelser som ligger till grund för överväganden av åtgärder och kontinuerlig uppföljning.

Uppdraget har genomförts. En rapportering och analys överlämnades till kommunstyrelsen under oktober månad.

Nettokostnadsavvikelsen bygger på det räkenskapssammandraget som kommunen rapporterar till SCB under våren och första nyckeltalen publicerades av SCB och Kolada i juni månad.

Under augusti-september analyserade nyckeltalen och sammanställas i en nyckeltalsrapport.

Genomför en översyn och vid behov av revidering av befintliga politiskt antagna styrdokument

Uppdraget är påbörjat, flertalet styrdokument är inventerade som kommer innebära flera revideringar under mandatperioden men det förekommer även styrdokument som endast ska aktualitetsförklaras eller rent av avslutas.

Under året har en riktlinje för medelsförvaltning (finanspolicy) tagit fram och beslutats, en reviderad ägarpolicy för en aktiv och tydligare styrning av kommunens helägda och delägda aktiebolag har beslutats. Arbete har startas med att revidera riktlinjer för politiskt antagna styrdokument, synpunkter och klagomål samt internkontrollreglemente. Under 2024 ska attestreglemente och riktlinjer för god ekonomisk hushållning revideras.

Ett internt arbete har påbörjats inom HR-kontoret för att förtydliga och utveckla hur styrdokument inom ansvarsområdet upprättas. En anpassning kommer att genomföras löpande utifrån den nya inriktningen kring styrdokument.

Kommunstyrelsen har beslutat om revidering av kommunens Vision samt styrdokumentet stadsbyggnadsprinciper med arkitekturpolicy och förvaltningen har inlett arbetet.

Förvaltningen har inlett arbete med planering för samt samordning och prioritering av strategiska

styrdokument.

Utveckla förslag till hur konsekvensanalyser i beslutsunderlag kan utvecklas.

Uppdraget bedöms som delvis genomfört.

Ett förslag till modell är framtagen för att påvisa möjliga nyttor i beslutsunderlag avseende kvalitet och ekonomi. Ett ytterligare steg är att koppla ihop modellen med barnkonsekvensanalysen.

Ta fram en sammanhållen lokalförsörjningsplan för de lokaler som kommunen nyttjar i syfte att optimera resursutnyttjandet

Uppdraget har påbörjats sent under 2023 med inventering av nämndernas olika lokalförsörjningsplaner och modeller. Samordning och sammanställning av dessa till en sammanhållen lokalförsörjningsplan är planerat under 2024. Uppdraget bedöms delvis genomfört.

Verka för att kommunens kostnader för nya lokaler är låga och ligger i nivå med liknande kommuner.

Uppdraget är delvis genomfört och fortsätter under mandatperioden.

Styrelsen i Knivsta kommunhus AB får löpande information från bolagen gällande styrelsernas arbete och beslut. Större förändringar och investeringar som avser kommunens bolag ska beslutas i styrelsen för Knivsta kommunhus AB (investeringar av principiell beskaffenhet sker beslutet i Kommunfullmäktige). Vidare ska styrelsen i Knivsta kommunhus AB främja investeringar som är smarta, kvalitativa, långsiktiga och kostnadseffektiva ur ett helhetsperspektiv som möjliggör låga lokalkostnader.

Vid omförhandling av hyresavtal sker en dialog mellan verksamhet, bolag och lokalförsörjningen om villkor etc. Det som är möjligt att påverka direkt är att nyttja lokalerna på det mest kostnadseffektiva viset och det sker direkt i verksamheten. Den långsiktiga påverkan sker genom kloka investeringsbeslut, när väl en investering är genomförd lever kommunen med en hyreskostnad under lång tid framöver.

Arbetet med Heltid som norm fortsätter men ändras från ska till bör för att undvika oönskade inlåsnings effekter.

Knivsta kommun införande av heltid som norm (HSN) gjordes i projektform 2018 med en pilot. Projektet har bland annat mynnat ut i en chefshandbok, som är ett stöd till cheferna i införandet av heltider i sina verksamheter. Strategin som valdes var att införa heltidsarbete successivt i nuvarande organisationsstruktur. Tidigare beslut kring strategi har varit att alla ska erbjudas en heltidsanställning.

Från 2023 har kommunfullmäktige beslutat om en ny riktning - ”Arbetet med heltid som norm ska uppdateras från ska till bör”. Den nya riktningen har tolkats att:

- Heltid eftersträvas i Knivsta kommun
- Samordning av roller/tjänster inom och mellan verksamheter
- En lön/pension att leva på
- En kvalitativ och kostnadseffektiv verksamhet (flexibla lösningar)

Kan Knivsta kommun verka efter ovanstående punkter är bedömningen att kommunen som arbetsgivare kan skapa en långsiktig hållbar ekonomi och vara en attraktiv arbetsgivare. Arbetet med förändrade processer för införande av den nya riktningen är infört.

Ta fram strukturer för att systematiskt säkra helhetsperspektiv och politisk delaktighet vid beslut som medför ökade lokalkostnader

Uppdraget är genomfört.

Ekonomikontoret arbetar med att informera om kostnadsförändringar till ledning och politik. Alla beslut som innebär kostnader överstigande 1 miljon kronor ska alltid beslutas av kommunstyrelsen. Investeringar och kostnader som är lägre sker på delegation.

Under verksamhetsåret planerades en sammanställning av alla beslut gällande utgifter för anpassningar, myndighetskrav etc i lokaler understigande 1 miljon kronor. Processen att återrapportera till kommunstyrelsen är ny och ska göras genom lokalförsörjningens försorg med start under 2024.

Indikator	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Önskad riktning	Status
Soliditet inkl pensionsåtagande kommun, (%) N03002	49,1	22,8	22,8	Eftersträva en soliditet överstigande 40%	
Resultat före extraord. poster (kommunen), andel (%) av skatt & generella statsbidrag N03001	7,4	5,5	1,2	Över tid uppnå 2% överskott	
Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS), andel (%) N00097	3,9	3,1		Eftersträva högst +5% avvikelse	
Självfinansieringsgrad för kommunens investeringar, andel (%) N03103	53	458,2	61	Eftersträva full egenfinansiering	

Soliditet inkl pensionsåtagande kommun, (%)

Kommunens soliditet var oförändrad vid året slut jämfört med utgången av år 2022, 22,8 procent inklusive pensionsförpliktelser. Soliditet är ett mått som mäter det eget kapital som andel av tillgångarna. Årets investeringar uppgick till 205 miljoner kronor som påverkar tillgångarna och årets resultat var +15,8 miljoner kronor som påverkar soliditetsmättet.

Under året har revidering av kommunens finansiella leasing påverkat nyckeltalet för 2022, nyckeltalet har reviderats ned till 22,8 procent. Måtalet för indikatorn utgick från det tidigare soliditetstalet (indikatorns målsättning var överstiga 40 procent). Utifrån den beslutade målsättning har inte måtalet uppnåtts, men exklusive förändringar i redovisningen uppnås måtalet.

Bedömningen är att kommunen delvis uppnår den önskade riktningen för indikatorn.

Resultat före extraord. poster (kommunen), andel (%) av skatt & generella statsbidrag

Kommunen och koncernens resultat har de senaste 5 åren överstigit 2 procent av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning.

Årets resultat var +15,8 miljoner kronor vilket motsvarar 1,2 procent av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning, det är lägre än den långsiktiga trenden. Resultatet överstiger dock det budgeterade resultatet som var 10,1 miljoner kronor eller 0,8 procent av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning.

Resultatet för 2023 tyngs av finansiell leasing med 13,4 miljoner kronor och kostnader för medfinansiering av statlig infrastruktur med 3,3 miljoner kronor. Vidare har kommunens pensionskostnader stigit kraftigt jämfört med föregående år, lite drygt 20 miljoner kronor. Med hänsyn till dessa förändrade förutsättningar är resultatet oväntat bra.

Nämndernas samlade resultat visar endast en budgetavvikelse med -2,6 miljoner kronor, trots ökade hyror, energikostnader och andra avtal som reglerats med konsumentprisindex. Ökade statsbidrag är en förklaring, en annan är god kostnadskontroll och handlingsplaner för en ekonomi i balans.

Exploateringsverksamhetens netto var 26 miljoner kronor (föregående år 44 miljoner kronor) och räddas av tidigare avtalade exploateringsbidrag som bidrar till intäkter liksom en upplösning av avsättning för sanering av mark. Ingen ny markaffär eller exploateringsavtal tecknades under året. Budgetavvikelsen var -14 miljoner kronor.

Kommunens största intäktskälla är skatteintäkterna, sysselsättningen i Sverige var oväntat stark under året och skattetillväxten var positiv i nominella termer. Fler invånare och en positiv slutavräkningen summerade till +40 miljoner kronor jämfört med budget.

Den sammantagna bedömningen är att den önskade riktningen för indikatorn har uppnåtts.

Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS), andel (%)

Indikatorns måltal har uppnåtts. Knivsta kommuns nettokostnadsavvikelse har sjunkit till +3,1 procent för 2022 och trenden är sjunkande.

Den positiva trendutvecklingen har hållit i sig sedan 2019 och utfallet för 2022 innebär att kommunens kostnadsnivå nu ligger mycket nära SCB beräknade standardkostnad. Med standardkostnad menas att en teoretisk kostnadsnivå beräknad efter Knivsta kommuns unika demografi och geografi.

Indikatorn har ett måltal om högst 5% avvikelse är uppnådd enligt trend och utfall, för 2023 är det svårt att bedöma om utfallet kommer utveckla sig i positiv riktning eftersom det även påverkas av alla Sveriges kommuners kostnadsutveckling.

Självfinansieringsgrad för kommunens investeringar, andel (%)

Kommunens investeringar uppgick till 205 miljoner kronor för 2023, vilket är högre än tidigare år (föregående år 58 miljoner kronor). Det förklaras främst av finansiell leasing, ett nytt 20 årsavtal bidrar med 144 miljoner kronor investeringar, exklusive finansiell leasing uppgick investeringarna till 61 miljoner kronor som är i nivå med föregående år.

Den löpande verksamheten bedöms ha ett positivt kassaflöde om 125 miljoner kronor. Självfinansieringsgraden av årets investeringar uppgick till 61 procent och understiger den

önskade riktningen för indikatorn som var 100 procent. Över tid har självfinansieringsgraden överstigit 100 procent.

Bedömningen är att indikatorns önskade målsättning uppnåts.

3.2.1 Knivsta kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som klarar kompetensförsörjningen

Nämndmål

Måluppfyllelse

Målet bedöms som uppnått.

Kommunens kärnvärden är delaktighet, engagemang och tydlighet och tillsammans med varumärkesplattsformen skapar de en grund för kommunens attraktivitet som arbetsgivare. Under 2023 har en ny kompetensförsörjningsstrategi arbetats fram.

Vad gäller motivations- respektive ledarskapsindex har kommunen nått de uppsatta målen. Gällande sjukfrånvaron så har sjuktalet på aggregerad nivå sjunkit i jämförelse med föregående år. Den totala personalomsättningen har även den sjunkit i jämförelse med föregående år.

Under hösten 2023 startades ett onboardingprojekt upp. Projektet begärde under november månad mer medel för att kunna förlänga projektiden och därmed fortsätta med det utvecklingsarbete som är påbörjat. Projektet fick begäran godkänd och kommer pågå i nuvarande projektform till och med 2024-04-30.

Att arbeta förebyggande och hälsofrämjande är en strategi som skapar förutsättningar för Knivsta kommun som arbetsgivare att både behålla och attrahera medarbetare. Kommunens medarbetarundersökning uppdaterades förra året med frågor som omfattar föreskriften om organisatorisk och social arbetsmiljö (OSA). Generellt för kommunen har utvecklingsbehov funnits inom områdena arbetsbelastning och stöd.

Under våren skedde en nystart av arbetet med Hälsoinspiratörerna. Kommunen fortsätter med satsningen på ledarutvecklingen Utvecklande Ledarskap (UL). UL är en del i kommunens ledarutveckling och något som alla chefer ska genomgå. Det är en enorm styrka att ha en gemensam grund att utgå ifrån för att alla ska kunna verka som utvecklande ledare.

Under året har två kommungemensamma introduktionsdagar genomförts. Under hösten har en satsning genomförts utifrån konceptet Utvecklande teamledarskap (UTL). UTL bygger på samma koncept som UL och riktar sig till de som på något sätt leder utan att vara chef.

Fokus på chefsträffarna under året har varit chefers förutsättningar. Från och med förra året har arbetsgivaren kunnat följa resultatet i medarbetarundersökningen för gruppen chefer. Fokus har lagts på områdena arbetsbelastning och stöd, samt på identifikation.

Under året har en utbildning genomförts för chefer kring konflikthantering i arbetslivet.

Under hösten 2023 påbörjades urvalsprocessen för att välja ut tre deltagare till LedarArenans andra omgång. Detta aspirantprogram startas upp i februari 2024 och är ett samarbete tillsammans med fyra andra kommuner i länet.

Indikator	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Önskad riktning	Status
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Motivationsindex U00201	83	82	82	Bibehålla	
Kopia av Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Ledarskapsindex U00202	83	82	82	Bibehålla	

Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Motivationsindex

SKR och Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA) erbjuder en modell och en enkät för att kontinuerligt utvärdera och följa upp arbetsgivarpolitiken i kommuner och regioner med fokus på Hållbart medarbetarengagemang (HME).

Syftet med HME-modellen är tredelat:

- Att möjliggöra analyser av den egna organisationens arbetsgivarpolitik utifrån aspekten medarbetarengagemang.
- Att möjliggöra transparenta jämförelser av arbetsgivarpolitiken mellan olika kommuner och regioner utifrån aspekten medarbetarengagemang.
- Att möjliggöra analyser av kopplingen mellan arbetsgivarpolitik – utifrån aspekten medarbetarengagemang – och verksamhetsresultat på lokal och central nivå.

För att skapa ett underlag för styrning av de delar av arbetsgivarpolitiken som handlar om att stärka medarbetarengagemanget riktar HME-enkäten in sig på områdena motivation, ledarskap och styrning.

Motivationsindex är ett av tre mått inom Hållbart medarbetarengagemang (HME).

Motivationsindex ligger högre i Knivsta (82) jämfört med övriga kommuner i länet (80). Knivsta nådde målet att bibehålla det fina resultatet från 2022.

Kopia av Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Ledarskapsindex

Ledarskapsindex ligger högre i Knivsta (82) jämfört med övriga kommuner i länet (81). Knivsta nådde målet att bibehålla det fina resultatet från 2022.

4 Uppföljning av utförare

Privata utförare under kommunstyrelsens verksamheter innefattar upphandlade tjänster, vilka följs upp enligt avtal.

5 Ekonomi

5.1 Verksamheternas förutsättningar

Kommunstyrelsen tilldelades medel för verksamhetsåret 2023 i den av kommunfullmäktige antagna Mål och budget 2023 (MoB). Budgetramen för kommunstyrelsen uppgick till 194,3 miljoner kronor för verksamhetsåret 2023, vilket är en ökning jämfört med 2022 års budgetram med 8,2 miljoner kronor (4,4%).

I budgeten finns politiska prioriteringar som ökat anslag till trygghetsfrämjande verksamhet, finansiering av visselblåsarfunktion och Adolfsbergsskolans sporthall, ökat anslag av budgetposten som innefattar arvoden för att anpassas enligt nya arvodesreglementet, samt medel för stärkt stöd till kärnverksamhet. Verksamheten exploatering erhöll en minskad budgetram med krav på ökad självfinansiering i form av ökade externa intäkter. Stadsutvecklingsprojekt erhöll ett minskat anslag på 1,5 miljon kronor.

Kommunstyrelsens verksamheter erhöll en indexuppräkning på 3%. Kostnadsutvecklingen under 2023 blev högre genom den inflation som nu slår genom i alla avtal.

Medlen för stärkt stöd till kärnverksamheten har i verksamhetsplanen fördelats enligt 1,5 miljoner kronor till kommunledningskontoret och 0,35 miljoner kronor till ekonomikontoret.

Under våren 2023 beslutade kommunstyrelsen om en handlingsplan för ekonomi i balans, detta till följd av att första årsprognosen för 2023 visade ett förväntat underskott på 5 miljoner kronor för kommunstyrelsens verksamheter. De bakomliggande orsakerna är flera - tidigare års kostnadsutveckling (pris och volym), inflation (hyra och energikostnad) m.m. Åtgärderna i handlingsplanen har påverkat alla styrelsens verksamheter.

5.2 Årsbokslutet

Kommunstyrelsens nettokostnad för 2023 uppgick till 197,7 miljoner kronor (föregående år 193,2 miljoner kronor). Jämfört med budget är nettokostnadsökningen 1,8%. Budgetavvikelsen för kommunstyrelsen blev ett underskott på 2 miljoner kronor.

Verksamheten totalförsvar och samhällsskydds utfall är ett överskott på 0,2 miljoner kronor och anledningen till överskottet är att verksamheten haft lägre lönekostnader till följd av att funktionen tjänsteman i beredskap inte haft helårseffekt. Under årets sista månader har kommunen haft kostnader för trygghetsvårdar (0,1 miljoner kronor) som redovisas under verksamheten totalförsvar och samhällsskydd. Detta medför att budgetposten trygghetsfrämjande verksamhet har en budgetavvikelse +0,8 miljoner kronor. Folkhälsa och hållbar utveckling redovisar ett överskott på 0,2 miljoner kronor. Överskottet beror på neddragning av verksamhetspengar, det vill säga att aktiviteter och insatser har ställts in på grund av det rådande ekonomiska läget. Verksamheten räddningstjänst som innefattar kostnaden för Knivsta kommuns del i kommunalförbundet Attunda uppgick till 16,1 miljoner kronor vilket är 0,1 miljoner kronor lägre än budget.

Inom tillväxtkontoret ryms budgetposterna näringsliv och marknadsföring, exploateringskontor, hållbarhetsprojekt samt lokalförsörjning. Den sammanvägda budgetavvikelsen för tillväxtkontoret är ett underskott på 3,3 miljoner kronor. Förutsättningarna i budgeten för näringslivsverksamheten var en obalans på -2,1 miljoner kronor till följd av att kontoret inte erhållit fullkostnadstäckning. Obalansen är anledningen till att verksamheten visar ett underskott

på 2,3 miljoner kronor. Förutsättningarna för exploateringsverksamheten i budgeten var ett behov av externa intäkter på 1,5 miljoner kronor. Exploateringsverksamheten har under året erhållit en utökad ram med 0,8 miljoner kronor för att genomföra en rivning av en fastighet, vilket har genomförts. Stadsutveckling redovisar ett överskott på 0,3 miljoner kronor, vilket är en följd av lägre löne- och konsultkostnader.

Fritid- och kulturverksamheternas budgetavvikelse är sammanvägt ett underskott på 2,3 miljoner kronor. Idrott- och fritidsanläggningar som innefattar Hälsöhuset, Knivsta Centrum för idrott och kultur samt andra sporthallar och utomhusanläggningar redovisar ett underskott på 3,5 miljoner kronor. Verksamhetens kommunbidrag uppgick till 55 miljoner kronor och det är 7,3 miljoner kronor högre anslag än 2022. Verksamhetens hyreskostnader budgeterades till 41,6 miljoner kronor. Inför 2023 har det tillkommit en sporthall (Adolfsbergshallen) för vilken verksamheten erhållit kompensation för. Hyreskostnaderna 2023 uppgick till 40,9 miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning jämfört med föregående år med 8,2 miljoner kronor. Adolfsbergshallen utgör 4,5 miljoner kronor och resterande del är hyresuppräknningar. Elkostnaderna har även ökat jämfört med tidigare år, vilket medför sämre ekonomiskt läge för verksamheten. Hälsöhuset är den anläggning som har högst elkostnad och jämfört med utfallet 2022 har elkostnaden ökat med 0,3 miljoner kronor. Verksamhetens intäkter uppgick till 11,3 miljoner kronor 2023, vilket är en ökning med 0,6 miljoner kronor jämfört med budget och beror främst på att verksamheten erhållit elstöd. Ökade hyreskostnader och elkostnader är den främsta orsaken till verksamhetens underskott. Fritid och kulturverksamheterna har under året genomfört åtgärder för att minska kontorets förväntade underskott. Exempelvis har verksamheterna minskat på vikariekostnader, tjänster har varit vakanta och en generell neddragning på kostnadsposter där möjlighet funnits. Åtgärderna har med medfört att biblioteket redovisar ett överskott på 0,6 miljoner kronor och allmän fritid redovisar ett överskott på 0,7 miljoner kronor.

Kommunstyrelsens stödverksamheter HR-, ekonomi, IT-nämnd samt kommunledningskontoret redovisar en budgetavvikelse på 3,2 miljoner kronor. Aktiviteterna i handlingsplanen har medfört att kommunledningskontoret och HR-kontoret redovisar överskott. HR-kontorets överskott uppgick till 0,3 miljoner kronor och är en följd av att åtgärder har satts in specifikt inom områdena ledarskapsinsatser, kompetensförsörjningsinsatser, personalföreningen och licenser. Ett tillskott av engångskaraktär inkom på 0,15 miljoner kronor från återhämtningsfonden för det arbete som lagts ner från HR-kontoret att arbeta med insatser för att främja heltidsarbete. HR-kontoret redovisar ett underskott på den egna driftbudgeten med 0,3 miljoner kronor. Detta beror på en underbudgeterad driftbudget som bland annat rymmer kommungemensamma kostnader för friskvård och företagshälsovård. Kommunledningskontorets överskott beror dels på lägre lönekostnader till följd av vakanta tjänster, åtstramning av kostnaderna och stoppade projekt för ekonomi i balans samt att förbereda organisationen för den minskade budgeten (ca 3 miljoner) år 2024. Ekonomikontoret redovisar ett underskott på en miljon kronor, vilket är en följd av att under året har verksamheten haft initiala kostnader för införande av AI-tjänst, utveckling av Power-BI samt ökade konsultkostnader för utredningar.

Budgetposterna nämnd- och styrelseverksamhet, partistöd och övrig politisk verksamhet som avser finansiera kostnaderna för den politiska processen kring kommunstyrelsen och kommunfullmäktige redovisar ett sammanvägt underskott på 0,9 miljoner kronor. Reservation för framtida kostnad för omställningsstöd och ökade IT-kostnader i form av internleasing av utrustning. Anledning till att budgetposten partistöd redovisar ett underskott är att enligt det nya arvodesreglementet (ERS) kan gruppleदारarvodet delas upp i arvode och partistöd.

Nettokostnadsuppställning årsbokslut

Nämndens verksamheter	Nettokostnad 2022	KF Budget 2023	Tillägg och avdrag 2023	Nettokostnad 2023	Budgetavvikelse 2023
KF, Nämnd- och styrelseverksamhet	4 615	5 855		6 149	-294
Partistöd	403	403		597	-194
Övrig politisk verksamhet	2 872	2 960		3 369	-409
Räddningstjänst	15 510	16 178		16 071	107
Totalförsvaret och samhällsskydd	-220	1 777		1 555	222
Folkhälsa och hållbar utveckling	978	1 424		1 238	186
Näringsliv och marknadsföring	5 164	3 196		5 531	-2 335
Exploateringskontor	6 870	5 732	800	7 645	-1 113
Utvecklingsprogram Knivsta 2035	2 239	869		536	333
Konsumentrådgivning och energirådgivning	128	274		201	73
Budget & Skuldrådgivning	198	179		279	-100
Trygghetsfrämjande verksamhet	0	800		0	800
Allmän fritid	3 600	3 830		3 142	688
Idrotts- & fritidsanläggningar	52 075	55 059		58 561	-3 502
Bibliotek	8 584	9 232		8 617	615
Allmän Kultur	1 500	1 516		1 553	-37
Ungdomsverksamhet	3 722	4 067		4 178	-111
Kulturskola	5 225	5 293	44	5 321	16
Flykting (integration)	-39	0		3	-3
Kommunledningskontor	30 409	26 884	1 601	25 101	3 384
Ekonomikontor	11 894	11 086	506	12 605	-1 013
HR-kontor	8 288	8 281	350	8 342	289
Lönecentrum (Knivsta, Tierp och Älvkarleby)	3 098	3 251		3 049	202
Fackliga kostnader	1 861	1 769		1 980	-211
Lokalförsörjning	7 585	3 567		3 710	-143
IT-nämnd (Knivsta, Östhammar, Älvkarleby, Tierp & Heby)	16 519	18 954	0	18 366	588
Stärkt stöd till kärnverksamhet	0	1 850	-1 850	0	0
Summerat	193 078	194 286	1 451	197 699	-1 962

6 Investeringar

Kommunstyrelsens investeringsplan för 2023 uppgick till 62,3 miljoner kronor. Till detta är 5,6 miljoner kronor adderats för två investeringar som inte slutfördes under 2022 och avser lokalförsörjning. Investeringsutgiften per sista december uppgick till 28,9 miljoner kronor och motsvarar en avvikelse mellan beviljad investeringsplan samt adderat tilläggsramen och utgiften på 39,6 miljoner kronor.

Fritid och kultur är beviljade 1,35 miljoner kronor i investeringsutgift fördelat på fyra poster. Under 2023 har medlen för fritid nyttjats. Inom investeringsutgiften ryms renovering av fastigheter på Engvallen samt en reinvestering i konstgräsplan.

Tillväxtkontoret är beviljade 30,5 miljoner kronor i investeringsutgift. Till årets beviljade medel har ramen utökats med två projekt som ej slutfördes under 2022 som är förknippat med ombyggnationen av kommunhuset. Utöver det har två miljoner kronor omfördelats från Kommunstyrelsen o fördelade investeringsmedel för projekten Eda lägergård och Hasselbackens förskola. Utöver lokalförsörjning investeringsprojekt har även 21,4 miljoner kronor nyttjats för två markförvärv.

Stödverksamheterna är beviljade 9,5 miljoner kronor i investeringsutgift. I investeringsplanen finns det ett flertal årligen återkommande reinvesteringar för till exempel webbutveckling och ärendesystemet. I dessa fall kommer system övergå till en molntjänst och bli en uppgradering och således är det inte en investeringsutgift. IT infrastruktur är också ett exempel på en investeringspost som årligen finns med i investeringsplanen och syftar till att finnas om något skulle behöva åtgärdas under året. För 2023 har stödverksamheterna inte nyttjat några investeringsmedel..

6.1 Investeringar

Investering	KF investeringsram 2023	Tillägg investeringsram 2023	Investeringsutgift 2023	Avvikelse investering 2023
Fritid och kultur				
Kultur	150	0	0	150
Fritid	700	0	619	81
Digitalt museum	300	0	0	300
Konst, underhåll och inventarier	200	0	0	200
Tillväxtkontoret				
Inventarier kommunhus	0	3 620	3 406	214
Utveckling kommunhus	4 000	0	274	3 726
Programarbete för nya verksamhetslokaler, lokalansvarig	1 000	0		1 000
Anpassning/reinvestering i egna fastigheter, lokalansvarig	500	2 606	2 606	500

Strategiska markförvärv	25 000	0	21 438	3 562
Eda lägergård	0	1 000	0	1 000
Ombyggnad av befintlig ventilation i Hasselbackens förskola	0	1 000	599	401
				0
Gemensam stödverksamhet				0
Innovation (Innovationskontor)	1 500	0	0	1 500
Webbutveckling	500	0	0	500
Intranät/virtuell arbetsplats	250	0	0	250
Ärendehanteringssystem (P360)	200	0	0	200
Dokumenthantering (E-arkiv, HR mm)	500	0	0	500
IT infrastruktur IT-centrum (utbyte och utveckling)	3 000	0	0	3 000
Device (datorer/surfplattor etc inom hyrmodellen) Rest IT	2 000	0	0	2 000
Ekonomisystem	1 500	0	0	1 500
Digitalisering	1 000	0	0	1 000
KS ofördelade investeringsmedel	20 000	-2 000	0	18 000
Summering	62 300	6 226	28 942	39 584